PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2011/210/YUTP,

annettu 1 päivänä huhtikuuta 2011,

humanitaarisia avustusoperaatioita tukevasta Euroopan unionin sotilasoperaatiosta Libyan kriisitilantilanteen vuoksi (EUFOR Libya)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan sekä 43 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto, jäljempänä 'turvallisuusneuvosto', ilmaisi rauhasta ja turvallisuudesta Afrikassa 26 päivänä helmikuuta 2011 antamassaan päätöslauselmassa 1970 (2011) vakavan huolestuneisuutensa Libyan tilanteesta ja tuomitsi väkivallan ja voimankäytön siviiliväestöä kohtaan. Lisäksi turvallisuusneuvosto kehotti kaikkia Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenvaltioita antamaan humanitaarista ja siihen liittyvää apua Libyassa.

(2) Turvallisuusneuvosto palautti mieleen Libyan tilannetta koskevassa 17 päivänä maaliskuuta 2011 antamassaan päätöslauselmassa 1973 (2011) turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1970 (2011) ja ilmoitti pyrkivänsä määrätietoisesti varmistamaan siviilien sekä siviiliväestön asuttamien alueiden suojelun, nopean ja esteettömän humanitaarisen avun sekä sitä antavan henkilöstön turvallisuuden. Lisäksi turvallisuusneuvosto pani tyytyväisenä merkille naapurivaltioiden, erityisesti Tunisian ja Egyptin, toimet pakolaisten ja ulkomaalaisten työntekijöiden tarpeisiin vastaamiseksi ja kehotti kansainvälistä yhteisöä tukemaan näitä pyrkimyksiä.

(3) Lisäksi turvallisuusneuvosto valtuutti ne jäsenvaltiot, jotka ovat antaneet Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille ilmoituksen ja jotka toimivat kansallisesti tai alueellisten järjestöjen tai järjestelyjen kautta ja yhteistyössä pääsihteerin sekä Arabiliiton jäsenvaltioiden kanssa, toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet Libyassa hyökkäysuhan kohteena olevien siviilien ja siviiliväestön asuttamien alueiden suojelemiseksi. Samalla turvallisuusneuvosto sulki pois ulkomaisten miehitysjoukkojen lähettämisen missään muodossa mihinkään osaan Libyan aluetta.

(4) Neuvosto ilmaisi 21 päivänä maaliskuuta 2011 annetuissa päätelmissään huolestuneisuutensa Libyan tilanteesta ja tuomitsi Libyan hallituksen maan kansalaisiin kohdistamat räikeät ja järjestelmälliset ihmisoikeuksien loukkaukset, väkivaltaisuudet ja raa'at tukahduttamistoimet. Neuvosto oli tyytyväinen turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 (2011) hyväksymiseen ja korosti unionin osallistuvan määrätietoisesti sen täytäntöönpanoon ja toimivan sitä varten yhdessä ja päättäväisesti kaikkien kansainvälisten kumppanien, erityisesti Arabiliiton ja muiden alueellisten sidosryhmien, kanssa. Se vahvisti, että unionin päätavoitteena on suojella siviiliväestöä ja tukea Libyan kansan pyrkimyksiä toteuttaa demokraattinen yhteiskunta.

Neuvosto ilmoitti myös EU:n olevan valmis toimittamaan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaista tukea humanitaariselle avulle vastauksena Yhdistyneiden Kansakuntien humanitaaristen asiain koordinointitoimiston, jäljempänä 'OCHA', pyyntöön Yhdistyneiden Kansakuntien koordinointitehtävän mukaisesti.

(5) Neuvosto hyväksyi 24 päivänä maaliskuuta 2011 kriisinhallinnan toimintaperiaatteen vastauksena Libyan kriisiin. Jatkosuunnittelussa olisi keskityttävä humanitaaristen avustustoimien tukemiseen. Erityisesti operaatio ei vaikuta humanitaaristen toimijoiden puolueettomuuteen. Operaation käynnistämistä koskevan päätöksen on perustuttava sitä edeltävään OCHAn pyyntöön ja se on tehtävä tämänhetkisten riskien ja uhkien arviointi huomioon ottaen.

(6) Egyptin ja Tunisian hallitusten kanssa harjoitetaan läheistä koordinointia ja yhteistyötä sen varmistamiseksi, että ne antavat luvan unionin mahdolliselle sotilaalliselle läsnäololle alueillaan.

(7) Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean, jäljempänä 'PTK', olisi neuvoston sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', alaisuudessa huolehdittava unionin sotilasoperaation poliittisesta valvonnasta, annettava sille strategista ohjausta ja tehtävä asiaankuuluvat päätökset Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 38 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

(8) On tarpeen neuvotella ja tehdä kolmansien valtioiden osallistumista unionin operaatioihin sekä unionin joukkojen ja henkilöstön asemaa koskevia kansainvälisiä sopimuksia.

(9) Jäsenvaltioiden olisi vastattava tästä päätöksestä, jolla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla, aiheutuvista toimintamenoista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 41 artiklan 2 kohdan nojalla ja Euroopan unionin sellaisten operaatioiden yhteisten kustannusten rahoituksen hallinnointijärjestelmän perustamisesta, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla (Athene), 18 päivänä joulukuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/975/YUTP [1], jäljempänä 'Athene-päätös', mukaisesti.

(10) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 28 artiklan 1 kohta oikeuttaa neuvoston tekemään päätökset, joissa vahvistetaan unionille niiden toteuttamiseksi tarjottavat keinot. Rahoitusohje Euroopan unionin sotilasoperaation yhteisiä kustannuksia varten alustavaksi neljän kuukauden ajaksi on paras tämänhetkinen arvio eikä vaikuta Athene-päätöksessä annettujen sääntöjen mukaisesti vahvistettavaan talousarvioon otettaviin lopullisiin määriin.

(11) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa olevan 5 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu niiden Euroopan unionin päätösten ja toimien valmisteluun ja täytäntöönpanoon, joilla on merkitystä puolustuksen alalla. Tanska ei siten osallistu operaation rahoittamiseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Operaatio

1. Tukeakseen Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselmien 1970 ja 1973 (2011) toimeksiantoja Euroopan unioni toteuttaa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa sotilasoperaation, jäljempänä 'EUFOR Libya', tukeakseen humanitaarisia avustustoimia alueella, jos Yhdistyneiden Kansakuntien humanitaaristen asiain koordinointitoimiston , jäljempänä 'OCHA', niin pyytää. Operaatio on täysin sotilas- ja siviilipuolustusvoimavarojen käytöstä Yhdistyneiden Kansakuntien humanitaarisen avun viemisessä vaikeisiin hätäapukohteisiin annettujen suuntaviivojen ja ulkopuolisten sotilaallisten resurssien käytöstä humanitaaristen operaatioiden tukemiseksi Pohjois-Afrikan tämänhetkisen kriisin yhteydessä annetun ohjeistuksen mukainen.

2. Tukeakseen tätä poliittista tavoitetta EUFOR Libya, jos OCHA niin pyytää, noudattaen täysin 1 kohdassa tarkoitettuja suuntaviivoja ja ohjeistusta:

— edistää kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden turvallista liikkumista ja evakuointia,

— tukee erityisin voimavaroin humanitaarisia järjestöjä niiden toimissa.

2 artikla

EU-operaation komentajan nimittäminen

Nimitetään kontra-amiraali Claudio GAUDIOSI Euroopan unionin EUFOR Libya -operaation komentajaksi.

3 artikla

EU:n operaatioesikunta

EUFOR Libyan operaatioesikunta sijaitsee Roomassa.

4 artikla

Operaation suunnittelu ja aloittaminen

Päätöksen EU:n sotilasoperaation aloittamisesta tekee neuvosto tämänhetkisten riskien ja uhkien arvioinnin huomioon ottaen sen jälkeen, kun operaatiosuunnitelma on hyväksytty ja voimankäyttövaltuudet on vahvistettu.

5 artikla

Poliittinen valvonta ja strateginen ohjaus

1. PTK huolehtii korkean edustajan alaisuudessa EUFOR Libyan poliittisesta valvonnasta ja strategisesta ohjauksesta. Neuvosto valtuuttaa PTK:n tekemään asiaankuuluvat päätökset Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 38 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti. Tähän sisältyvät valtuudet muuttaa suunnitteluasiakirjoja, muun muassa operaatiosuunnitelmaa, johtamisjärjestelyjä ja voimankäyttövaltuuksia. Se kattaa myös tarvittavat valtuudet tehdä Euroopan unionin operaation komentajan ja/tai Euroopan unionin joukkojen komentajan nimittämistä koskevat päätökset. EUFOR Libyan tavoitteita ja päättämistä koskeva päätöksentekovalta kuuluu edelleen neuvostolle.

2. PTK raportoi neuvostolle säännöllisin väliajoin.

3. Euroopan unionin sotilaskomitean, jäljempänä 'EUSK', puheenjohtaja raportoi PTK:lle säännöllisin väliajoin EUFOR Libyan toteuttamisesta. PTK voi kutsua Euroopan unionin operaation komentajan tai joukkojen komentajan tarvittaessa kokouksiinsa.

6 artikla

Sotilaallinen johto

1. EUSK varmistaa Euroopan unionin operaation komentajan vastuulla toteutettavan EUFOR Libyan asianmukaisen täytäntöönpanon valvonnan.

2. Euroopan unionin operaation komentaja toimittaa säännöllisin väliajoin selvityksiä EUSK:lle. EUSK voi kutsua hänet tai joukkojen komentajan tarvittaessa kokouksiinsa.

[1] EUVL L 345, 23.12.2008, s. 96.

3. EUSK:n puheenjohtaja on Euroopan unionin operaation komentajan ensisijainen yhteyshenkilö.

7 artikla

Unionin toimien täytäntöönpano ja johdonmukaisuus

1. Korkea edustaja varmistaa, että tämä päätös pannaan täytäntöön ja että se on johdonmukainen unionin kaiken ulkoisen toiminnan kanssa, unionin humanitaarista apua koskevat toimet mukaan lukien.

2. Euroopan unionin operaation komentaja avustaa korkeaa edustajaa tämän päätöksen täytäntöönpanossa.

8 artikla

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

1. Operaation suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu OCHAn, joka koordinoi humanitaarista avustustoimintaa, Pohjois-Atlantin liiton ja muiden toimijoiden kanssa tiiviissä yhteistyössä ja kiinnittäen huomiota toimien täydentävyyteen.

2. EUFOR Libya toimii tiiviissä yhteistyössä Yhdistyneiden Kansakuntien nimetyn koordinaattorin/nimettyjen koordinaattoreiden sekä Arabiliiton nimetyn koordinaattorin/nimettyjen koordinaattoreiden kanssa ja sen jäsenvaltioiden kanssa.

3. Tarvittaessa kuullaan Afrikan unionia.

9 artikla

Kolmansien valtioiden osallistuminen

1. Kolmansia valtioita, erityisesti Arabiliiton jäsenvaltioita, voidaan Eurooppa-neuvoston asiaan liittyviä suuntaviivoja noudattaen kutsua osallistumaan operaatioon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin päätöksenteon riippumattomuutta tai yhteistä toimielinjärjestelmää.

2. Neuvosto valtuuttaa PTK:n pyytämään kolmansilta valtioilta osallistumistarjouksia ja tekemään tarvittavat päätökset tällaisten tarjousten hyväksymisestä Euroopan unionin operaation komentajan ja EUSK:n suosituksesta.

3. Kolmansien valtioiden osallistumista koskevat yksityiskohtaiset menettelyt vahvistetaan sopimuksissa, jotka tehdään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 37 artiklan nojalla ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen. Jos unioni ja jokin kolmas valtio ovat tehneet sopimuksen kyseisen valtion osallistumista unionin kriisinhallintaoperaatioihin koskevista puitteista, tällaisen sopimuksen määräyksiä sovelletaan tämän operaation yhteydessä.

4. Kolmansilla valtioilla, jotka osallistuvat EUFOR Libyaan sotilaallisesti merkittävällä tavalla, on samat operaation päivittäiseen hallintoon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet kuin operaatioon osallistuvilla jäsenvaltioilla.

5. Neuvosto valtuuttaa PTK:n tekemään asiaankuuluvat päätökset osallistujien komitean perustamiseksi, jos kolmansien valtioiden sotilaallinen osallistuminen on merkittävää.

10 artikla

Unionijohtoisten joukkojen ja henkilöstön asema

Unionijohtoisten joukkojen ja niiden henkilöstön asemasta, mukaan lukien niiden tehtävän suorittamisen ja sujuvan kulun edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takeista, voidaan sopia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 37 artiklan nojalla ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 3 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen tehdyillä sopimuksilla.

11 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. EUFOR Libyan yhteisiä kustannuksia hallinnoidaan päätöksen 2008/975/YUTP mukaisesti.

2. Rahoitusohje EUFOR Libyan yhteisiä kustannuksia varten on 7 900 000 euroa. Päätöksen 2008/975/YUTP 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rahoitusohjeen prosenttiosuus on 30 prosenttia.

12 artikla

Tietojen luovuttaminen kolmansille osapuolille

1. Korkealla edustajalla on valtuudet luovuttaa unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja ja asiakirjoja, jotka on laadittu EUFOR Libyaa varten, Afrikan unionille, Arabiliitolle, Egyptille, Tunisialle ja Yhdistyneille Kansakunnille sekä muille tähän päätökseen mukaan tuleville kolmansille osapuolille niitä kutakin vastaavan turvallisuusluokitustason mukaisesti ja neuvoston turvallisuussääntöjä noudattaen ([1]).

2. Korkealla edustajalla on valtuudet luovuttaa Afrikan unionille, Arabiliitolle, Egyptille, Tunisialle ja Yhdistyneille Kansakunnille sekä muille tähän päätökseen mukaan tuleville kolmansille osapuolille sellaisiin EUFOR Libyaa koskeviin neuvoston keskusteluihin liittyviä unionin turvallisuusluokittelemattomia asiakirjoja, joita koskee neuvoston työjärjestyksen 6 artiklan 1 kohdan mukainen salassapitovelvollisuus ([2]).

13 artikla

Voimaantulo ja operaation päättyminen

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

2. EUFOR Libya päättyy viimeistään neljän kuukauden kuluttua alustavan toimintavalmiuden saavuttamisesta, ellei neuvosto toisin päätä.

([1]) Neuvoston päätös 2001/264/EY, tehty 19 päivänä maaliskuuta 2001, neuvoston turvallisuussääntöjen vahvistamisesta (EYVL L 101, 11.4.2001, s. 1).

([2]) Neuvoston päätös 2009/937/EU, tehty 1 päivänä joulukuuta 2009, neuvoston työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 325, 11.12.2009, s. 35).

3. Tämä päätös kumotaan siitä päivästä alkaen, jona Euroopan unionin operaatioesikunta tai joukkojen esikunta suljetaan sen mukaan, kumpi näistä on myöhäisempi, EUFOR Libyan päättämistä koskevien hyväksyttyjen suunnitelmien mukaisesti ja rajoittamatta sen tilintarkastuksen ja sen tilinpäätöksen esittämistä koskevien menettelyjen noudattamista päätöksessä 2008/975/YUTP säädetyn mukaisesti.

Tehty Brysselissä 1 päivänä huhtikuuta 2011.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
MARTONYI J.